

Sivistysvaliokunta

Asia: Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 16 §:n muuttaminen**Viite:** HE 73/2025 vp

Sivistysala ry (Sivista) kiittää mahdollisuudesta lausua varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan opetustoimen hintaindeksin korvaamista kuntien peruspalveluiden hintaindeksillä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja tarkistettaessa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki ohjaa kunnan päiväkodissa ja perhepäivähoidossa järjestetyn varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja. Sillä on kuitenkin välillisiä vaikutuksia myös yksityiseen varhaiskasvatukseen silloin kun varhaiskasvatustalvaelua tuotetaan palvelusetelillä.

Asiakasmaksulaki ei rajaa yksityisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja. Tällä hetkellä monet kunnat kuitenkin kuvaavat palvelunkäyttäjän omavastuuosuuden muodostumisen viittaamalla asiakasmaksulain mukaisiin maksuihin, jonka lisäksi palveluntuottajan on usein mahdollista periä lisämaksuksi tai omavastuulisäksi kutsuttavaa täydentävää maksua kompensoimaan tuotantokustannuksiin nähden liian alhaista palvelusetelin arvoa.

Lisäksi osa kunnista on voinut hyödyntää opetustoimen hintaindeksiä yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin indeksikorotusten määrittelyssä. Erilaisia indeksejä käytetään kuitenkin jo tällä hetkellä vaihtelevasti.

Esityksen perusteella opetustoimen hintaindeksi ja kuntien peruspalvelujen hintaindeksi eivät eroa merkittävästi toisistaan. Näin ollen Sivista pitää ehdotusta perusteltuna. Kun jatkossa kuntien peruspalveluiden hintaindeksillä korotetaan sekä kuntien valtionosuuksia että kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja, Sivista pitäisi perusteltuna, että samalla indeksillä turvattaisiin myös yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvon kustannuksia vastaava kehitys. Tämä olisi mahdollista säätää parhaillaan sivistysvaliokunnan käsittelyssä olevassa varhaiskasvatuksen palvelusetelilaissa (HE 54/2025 vp).

Helsingissä 16.9.2025

Sivistysala ry

Heikki Kuutti Uusitalo, johtaja, politiikka ja vaikuttaminen

Annakaisa Tikkinen, johtava asiantuntija, politiikka ja vaikuttaminen
annakaisa.tikkinen@sivista.fi, puh. +358403566082

Sivistysala tekee sinnikästä työtä koulutuksen, osaamisen ja luovuuden puolesta. Sivista edustaa yli 430:a yksityistä sivistysalan työnantajaa. Jäsentemme palveluksessa on noin 70 000 alan ammattilaista. Olemme Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n jäsen.